

El Consell dels Infants de Súria, una escola de democràcia

Súria va ser una de les primeres poblacions catalanes que va crear un Consell per escoltar als infants sobre temes d'interès públic que els afectin directament. L'experiència ha estat molt positiva. Les seves aportacions han permès portar a terme actuacions que han millorat l'espai urbà i la qualitat de vida.

TEXT: Emma Sardans Roca, Educadora Social EBASP Súria

FOTOS: Ajuntament de Súria

Creat l'any 1998, el Consell dels Infants de Súria (Bages) va ser un dels primers que va funcionar a Catalunya gràcies a la inquietud dels equips docents de les escoles de la vila i el suport dels responsables municipals de l'època. La iniciativa recollia les idees del pedagog italià Francesco Tonucci per donar veu als nens i

nenes en les iniciatives de millora de les seves comunitats, al mateix nivell que qualsevol altre agent ciutadà.

Súria és una vila de dimensions mitjanes, amb una població que supera els 6.000 habitants. En aquests tretze anys de vida, el Consell dels Infants s'hi ha consolidat plenament i ha fet aportacions valuoses que han contribuït a educar els escolars en la participació i el

compromís cívic, obrint noves vies de participació i aportant idees per millorar els serveis i els espais urbans de la vila. Un petit exemple: una de les seves propostes va servir per implantar un nou sistema de passos de vianants elevats per incrementar la seguretat de les persones en vies urbanes que registren un volum important de circulació.

El Consell dels Infants està format per dotze nens i nenes d'edats compreses entre 9 i 12 anys, amb una permanència de dos cursos com a membres d'aquest organisme consultiu. La seva composició es renova parcialment al començament de cada curs escolar, en un acte que se celebra al saló de sessions de la Casa de la Vila sota la presidència de l'alcalde i de la resta de la corporació municipal per tal de donar-li el relleu institucional que mereix.

Els nens i nenes d'avui seran els ciutadans i ciutadanes del demà. La interiorització dels valors democràtics de participació, responsabilitat i diàleg ha de començar en la infantesa. En aquest sentit, és important remarcar que els membres del Consell dels Infants són escollits democràticament pels seus companys i companyes de les tres escoles d'ensenyament primari del municipi, dues públiques i una concertada.

Evidentment, cal anar més enllà

Membres del Consell dels Infants de Súria, amb l'alcalde Josep Maria Canudas i altres membres de la corporació municipal, després de la darrera renovació parcial l'octubre passat

d'aquest reconeixement institucional i mantenir una activitat constant al llarg de tot l'any per tal que el Consell no sigui un organisme decoratiu, sinó que respongui als seus objectius de participació i reforçament de la cultura democràtica entre els escolars. Per damunt de tot, els infants han de percebre que el seu treball és útil i que les seves aportacions són escoltades. Fins i tot en el cas que les propostes del Consell no es puguin portar a la pràctica, cal que els responsables i tècnics municipals n'expliquin els motius, de la mateixa manera que ho farien amb una persona adulta.

D'aquesta manera, els infants poden aprendre directament que per portar a terme qualsevol idea cal tenir en compte factors diversos com la disponibilitat de recursos i les necessitats globals de la comunitat, contemplades des d'una visió de conjunt. En qualsevol cas, aquesta ha de ser una relació bidireccional. Els responsables municipals no s'han de limitar a escoltar les propostes que els arriben des del Consell, sinó que també n'han de prendre la iniciativa i demanar-ne l'opinió sobre aquells temes i projectes que puguin afectar els infants.

El Consell ha de tenir presència permanent als centres educatius al llarg de tot l'any. Per tal de fer-ho possible, les escoles disposen d'una bústia permanent per tal de recollir els suggeriments que els alumnes puguin plantejar en qualsevol moment del curs, a més dels comentaris que puguin ser adreçats directament als seus representants. Aquestes propostes s'analitzen en sessions de treball que el Consell dels Infants celebra cada mes al propi Ajuntament, sota la coordinació d'una dinamitzadora de l'àrea de Benestar Social, a la qual està adscrita aquest organisme.

L'experiència de Súria mostra que per a l'èxit del Consell es requereix una relació de col·laboració estreta entre l'Ajuntament i la comunitat educativa: professorat, alumnes i famílies. No podem oblidar que els pares i mares tenen un important paper motivador per als seus fills i filles. Per això, després de l'acte de renovació parcial dels consellers i conselleres, les famílies reben una carta on són convidades a participar en tots els actes que el Consell porti a terme al llarg del curs.

Cada any es demana que els membres del Consell dels Infants valorin la seva experiència. El nivell de satisfacció és elevat: la majoria destaca que la seva participació en aquest organisme ha estat positiva perquè han pogut conèixer de prop el funcionament de la institució municipal i s'han sentit implicats en els projectes de millora de la seva vila.

Efectivament, si repassem algunes de les activitats i projectes realitzats pel Consell dels Infants de Súria des de la seva creació, ens adonem del gran interès ciutadà dels temes tractats: el civisme, la mobilitat urbana, les necessitats dels barris, la protecció del medi ambient, la sostenibilitat, els espais de lleure, el diàleg intergeneracional...

*Els nois i noies
disposen d'una bústia
permanent a les escoles
per adreçar les seves
propostes i comentaris,
que després el consell
analitza a les sessions
de treball*

En tots aquests àmbits de treball, el Consell no s'ha limitat a formular declaracions genèriques, sinó que ha fet propostes concretes que han permès portar a terme millores efectives per a tota la població. Actualment, a petició de l'Ajuntament, el Consell està treballant, entre d'altres temes, en l'elaboració de propostes per definir el programa d'actes infantils de la propera Festa Major.

Una de les iniciatives amb més continuïtat és el programa anual *A l'escola hi vaig a peu*, que pretén sensibilitzar pares, mares i alumnes sobre la conveniència de limitar els desplaçaments en vehicle cap als centres escolars. Aquest programa posa l'èmfasi sobre la necessitat d'avançar cap a un model de mobilitat més sostenible i menys agressiva per als vianants i per a l'entorn.

En definitiva, el Consell dels Infants s'ha convertit en un clar agent dinamitzador de la nostra vila perquè ha aportat noves perspectives sobre temes que afecten la qualitat de vida de tothom. El mateix Francesco Tonucci va parlar a Súria sobre la importància d'escoltar els infants per millorar les nostres societats, en el transcurs de l'acte commemoratiu del desè aniversari del Consell dels Infants, que es va celebrar l'any 2008.

I el futur? L'experiència de Súria ens permet ser optimistes. Cal mantenir la línia de treball desenvolupada fins ara i avançar en la col·laboració amb altres Consells per tal que la frescor de la mirada dels infants també es pugui projectar sobre temes de país que superen l'àmbit municipal, enriquint-nos a tots plegats.